

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Quatre crisis

És important saber si hi ha perspectiva de país

La crisi econòmica, que ha sacsejat Andorra els darrers vuit anys, ha confluït amb altres crisis que han portat serioses transformacions i moltes esquerdes.

Hi ha profundes ferides a la façana –i els fonaments– d'Andorra.

Els darrers vuit anys, a banda de la crisi econòmica, s'han anat superposant a Andorra tres crisis més.

Una de política, perquè la ciutadania ha vist com persones que estaven al capdavant de la política canviaven de camisa i de jaqueta tan ràpid com bufava el vent. I això ha portat una gran pèrdua de credibilitat de la política en general.

Ha arribat així a Andorra aquella frase espanyola: “Tots els polítics són iguals.” Una nova manifestació de la hispanització provocada per Toni Martí.

I això ha anat destenyint en el descrèdit de la política quan és ben evident que no tots els “polítics” són iguals.

La segona crisi és la territorial –DA no s'ha posat guants a l'hora de maltractar la delimitació de competències entre el Govern i els Comuns i trencar la justícia de les transferències als comuns– que ha deixat una clara fractura. I, al capdavant, una crisi institucional –que ha posat en dubte el consens constitucional i el paper dels Coprínceps– tant pel que fa a la necessària –i no sempre present– “neutralitat” constitucional dels coprínceps que han d'arbitrar i moderar el funcionament de les institucions, com dels equilibris indispensables en-

tre el Consell General i el Govern.

Pel que fa a l'economia, es nota fa mesos la por d'una nova crisi. Les notes i comentaris de la Cambra de Comerç no són gaire optimistes.

I, si ens mirem l'àmbit europeu, les previsions de l'OCDE són força pessimistes i això destenyirà Andorra. Moltes empreses ja ho estan notant. Però no siguem pessimistes.

L'A s'ha unit a la vella política i el PS ha perdut el nord davant la traïció liberal

---

Mantenint l'esperança hem de demanar al nou Govern, quan hagi enllestit nomenaments i recol·locacions dels estòmacs agraïts, claredat i precisió en els objectius.

Perquè en política els objectius han de ser clars, i si es pretenen, a més, ambiciosos han de ser molt concrets. La indefinició genera confusió i treu força a l'ambició.

Certament –DA i Toni Martí han estat un bon exemple– l'ambigüitat i la manca de concreció sumen. Reuneixen un ampli suport, però fan més confós allò que realment es vol.

I ara Andorra té un Govern de coalició entre dos partits –DA i Liberals– que es van dir el nom del porc durant la campanya dels mesos de març i abril.

Haurien de saber –i ens haurien de dir– cap on van.

De moment només han aclarit que, assumint obediències al veto episcopal, enterren la possibilitat de plantejar la despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs.

Hauran de començar a explicar què volen fer amb la negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea... tot i que sembla que liberals van guanyant la partida i Espot ja anuncia una congelació del procés de negociació. I també què faran amb la Funció Pública.

Els que han portat el país al desastre no han fet cap *mea culpa*. Estan convençuts que aparcant i amagant Toni Martí, Cinca, Saboya i Vicenç Mateu han readquirit una nova virginitat política.

La que es pretenia oposició que estava d'acord en un canvi, ha desaparegut. Els liberals s'han unit, en una abraçada paradoxal, amb la vella política. I els socialistes han perdut el nord davant del que qualifiquen com a traïció liberal.

Caldrà observar i escoltar. Veure on van, si és que ho saben, i el que volen fer, si és que estan d'acord a fer-ho.

Per al país és important que es tingui clara la perspectiva en termes de garantia per al futur, d'inversió productiva, de llocs de treball i d'estabilitat econòmica.

Són actuacions indispensables atesa la situació del sector financer i l'horitzó preocupant de l'endeutament estructural.

Elements imprescindibles si es vol promoure un redreçament del país.